

Gud gör något nytt –

Hanna

Inledning

Jag vill berätta om tre vänner: Johanna, Johan och Karin. Två av dem är ett par: Johanna och Johan. Johanna och Johan gifte sig unga. De delade samma drömmar, samma visioner om framtiden, och de såg fram emot att någon gång få bilda en familj, få barn som de skulle få älska, omfamna och se växa upp.

Johanna och Johan växer tillsammans som par och efter ett par år börjar de fundera över om det är dags att försöka bli med barn. Spända av förväntan börjar de kartlägga Johannas ägglossning, ladda ner gravidappar och börja planera för den spännande tid som väntar. När mensen kommit för sjunde gången, börjar Johanna känna sig lite stressad. Varför tar det sådan tid? Visst, det har bara gått sju månader, men hur lång tid ska det behöva ta? Efter ett och ett halvt år utan resultat på graviditetsstickan söker de hjälp. Och trots otaliga besök på fertilitetskliniken uteblir resultaten. Det har nu gått fem år. Inget barn.

I deras umgängeskrets finns Karin. Karin har även hon varit gift ett par år, och plötsligt en dag upptäcker hon att hon är med barn. Utan några vidare försök har ett liv börjat växa i hennes mage. Hon anammar det nya livet med hull och hår. Publicerar bilder på Facebook, stoltserar med magen, och pratar vitt och brett om lyckan över att som kvinna kunna bli mamma. Det här är väl alla kvinnors dröm säger hon stolt. Johanna som är en nära vän till Karin hör det och känner hur det blir tungt i bröstet.

När Karins barn kommit, fortsätter hon att tala om hur livet med barn fulländat henne, och att hon tycker synd om alla som inte kan få barn. En kväll ställer hon en rak fråga till Johanna: "Hur är det, vill ni ha barn? Eller hur tänker ni? Ni har ju varit gifta länge nu. Jag vill ju inte vara den som tränger mig på, men har ni svårt? Jag tror kanske att du spänner dig, du måste slappna av. Du är ju 33 nu, det börjar ju verkligen bli dags. Inte för att stressa er och så. Har du kollat så det inte är nått fel på dig eller Johan?" När Johanna lämnar Karins lägenhet den kvällen så gör hon det med gråten i halsen.

Den här predikan är inte en predikan om fertilitet även om man skulle kunna tro det av inledningen att döma. Jag vill idag ta er med vidare in i det undervisningstema som vi befinner oss i. Vi har under september predikat om att Gud gör allting nytt. Han skapar nytt i skapelsen, han skapar en ny människa, ett nytt folk och ett nytt hjärta. Det är de stora penseldragen. Nu ska vi under fyra söndagar göra nedslag i Bibeln, till texter som exemplifierar hur Gud kan göra något nytt i den lilla människans liv. I ditt och mitt liv. Och jag ska göra det idag utifrån berättelsen om Hanna, som den beskrivs i 1 Samuelsbokens två första kapitel.

Kvinnor i Bibeln och intro till Hanna

Du som läst Bibeln vet att det inte direkt finns ett överflöd av kvinnor där, även om de hela tiden rör sig i berättelsens kulisser. När kvinnorna väl porträtteras, handlar det övervägande mycket om just fertilitet, barn, barnlöshet och barnlängtan. Någon kanske tänker att det väl är typiskt. Kvinnan ska alltid målas upp som en barnfödarmaskin. Och ja, historiskt är det just så kvinnan i många fall betraktats. Bibelns berättelser om kvinnor stämmer i många fall in på den bilden. Det är Bibelns kvinnor som med sina kroppar föder fram ledare, profeter, domare, kungar och självaste Jesus Kristus.

Men i alla de där graviditetsberättelserna finns också en annan, parallell berättelse, som lär oss om överlåtelse, uthållighet, tro och bön. Och vi ska titta på ett sådant exempel idag, i berättelsen om Hanna.

Berättelsen om Hanna

Hanna är en gift kvinna som längtar efter ett barn. Det värker inom henne att hon ännu inte börjat se magen växa. Hanna är gift med Elkana, en man som hon älskar och som älskar henne tillbaka. Men

Elkana har två hustrur, vilket gjort att den här lilla familjen nu har stora problem. Polygama äktenskap är inte ovanligt i den här tidens kultur, och i Gamla Testamentet stöter vi på det vid ett flertal tillfällen. Gemensamt för alla dessa äktenskap är att de alltid verkar föra med sig problem och konflikter. Berättelsen om Hanna är inget undantag.

Elkanas andra fru heter Peninna. Peninna har lätt att få barn, något som i den rådande kulturen ansågs som ett tecken på Guds välsignelse. Hon var en "riktig kvinna", en mamma. Hennes många barn använder hon gärna som underlag för att frysa ut Hanna. Hon retar henne och kallar henne ofruktsam. För Hanna är relationen med Peninna förgörande. Den plågar henne, påminner henne dag och natt om hennes otillräcklighet. För en kvinna på den tiden var det otroligt viktigt om du kunde föda barn eller inte. Och Peninna vet precis vilka ömma punkter hon ska trycka på för att verkligen såra Hanna. Vi möter helt enkelt en familj, med problem.

När vi kommer in i bibeltexten är hela familjen på väg på den årliga resan upp till Shilo, där Elkana skulle offra och tillbe Herren:

Läs 1 Samuelsboken 1: 3-16

Desperationen hos Hanna är påtaglig: "Herre om du inte gör något åt min situation nu, då ger jag upp." Förödmjukelsen från Peninna håller på att ta kål på henne. I sin djupaste förtvivlan formulerar hon en bön. Och det är anmärkningsvärt att prästen Eli, som säkerligen sett tusentals människor be, inte känner igen sättet hon ber på. Hannas bön är ärlig och rak. Den är inte inlindad i massa floskler eller fina religiösa termer. Hon säger som det är. Prästen Eli ser det hela och frågar om hon är berusad mitt på blanka dagen. Han verkar så ovan vid hennes uttryck att det enda han kan komma på är att hon nog måste vara full.

Kristen medias fascination över kändisars böneliv

Om man läser den kristna tidningen Dagen hyfsat regelbundet, upptäcker man snart ett mönster när de intervjuar kända personer. Man kan vara så gott som säker på att alla reportage eller poddinslag har med just en specifik fråga. Intervjuaren är väldigt intresserad av att få svar på frågan: Ber du ibland? En del intervjuobjekt ryggar för frågan: "Nej, det gör jag inte." Någon annan svarar att det är privat. Men den stora majoriteten svarar ändå: "Ja, det händer." De flesta människor har bett någon gång.

Många tar till bönen i svåra situationer, när oron smyger sig på eller när mörkret känns extra påtagligt. Då riktar många människor sitt behov av hjälp till någon eller något som är högre och större än mig själv och mitt: "Om du finns där ute Gud, snälla, snälla, hjälp mig." Gud blir sista anhalten när vi kanske testat alla andra sätt. "Om du finns Gud, gör då någonting, jag lovar att tro på dig om du bara löser den här situationen." Och jag tänker att just de där löftena att ge något tillbaka till Gud om han svarar på min bön är extra vanligt när vi är desperata. Hanna ber just på det sättet, hon lägger till ett sådant löfte i bönen: "Om du ger mig ett barn Gud, så ska jag ge barnet tillbaka till dig." Så desperat är hon i sin bön.

Läs 1 Samuelsboken 1: 3-16

Hannas bön blir hörd. Men varför blir hon bönhörd just den här gången? Hon som bett så många gånger förut? Var det för att hon lade in det där löftet till Gud? Eller för att hon bett tillräckligt många gånger? Vid första anblicken kan det kännas som att Gud tröttnat på hennes tjat och bara ger henne det som hon önskar.

Men vittnesbördet i berättelsen om Hanna handlar inte om att det går att övertyga eller tjata håll i huvudet på Gud, inte heller att det finns någon magi i att be på ett visst sätt så att Gud till slut hör bönen. Nej, jag tror att den viktiga nyckeln ligger i hennes ärlighet och sårbarhet. När hon ber vid templet döljer hon inget, hon sparat inte på några känslor utan hänger sig totalt åt sin längtan. Nitton verser berättar om Hannas längtan och bön. Bara en vers berättar om att hon faktiskt får det hon ber om, sonen Samuel.

Hannas känslor

Trots att Hanna spelar ut hela sitt känsloregister blir hon varken avvisad eller övergiven av Gud. Utan vändpunkten i hela berättelsen ligger just där. När hon vågar ta risken och bli sann och säga allt det hon känner till Gud, så erfar hon det som inga predikningar eller böcker i världen kan lära oss. Utan som vi lär oss bäst genom erfarenheten. Att Gud inte väjer för vår kamp, han väjer inte för vår mänsklighet. Jesus Kristus uttrycker det med hela sitt liv. Ingenting kunde få honom att vända på klacken eller slänga igen dörren för människors nöd och behov. Guds son lider tillsammans med oss och skräms inte av vår utsatthet och sorg. Han misstror oss inte – så som Eli misstänkte Hanna för att vara full mitt på blanka dagen – bara för att vi sätter ord på hjärtats innersta behov. Med utgångspunkt i Hannas ärliga bön börjar Gud skapa något nytt.

Har Gud tröttnat på mig?

Om du tänkt att Gud tröttnat på dina ärliga böner, så kan jag frimodigt, utifrån Guds ord svara å hans vägnar: nej, det har han inte. Han verkar däremot ha tröttnat på oärliga böner. I Matt 6 står det *"När ni ber skall ni inte göra som hycklarna. De älskar att stå och be i synagogorna och i gathörnen för att människor skall se dem. Sannerligen de har redan fått ut sin lön. Nej när du ber, gå då in i din kammare, stäng dörren och be till din Fader som är i det fördolda. Då skall din Fader som ser i det fördolda, belöna dig"*.

Kyrkans skådisar

Kyrkan har länge samlat många duktiga skådespelare. Inte skådespelare som spelar teater och film, utan skådespelare som ofrivilligt fostrats till att spela roller där vi ständigt förväntas vara glada, lyckliga och utan bekymmer. Berättelsen om Hanna lär oss att Gud vill och kan göra något nytt i en enskild människas liv, men det börjar alltid med ärlighet och sanning.

Ur Hannas situation gjorde Gud något mycket större än det Hanna ursprungligen bett om. Hennes son, Samuel, kallas av Gud till att vara profet, vägvisare, och en av det israelitiska folkets stora ledare. Hannas son blev vald till språkrör mellan Gud och människorna och han blir den som smörjer Saul till Israels första kung. Kunde Hanna ana att Gud skulle besvara hennes barnlängtan på det sättet? Gud har alltid en högre, och större plan för våra liv än vad vi kan greppa och förstå.

Hannas förändrade bön

När Hanna fått sin Samuel är hennes bön annorlunda. Hon vet att hon ska lämna honom till att tjäna tillsammans med prästerna i templet, och inte ha honom hos sig. Men hon ser, att Gud är på gång att göra något. Och hon sjunger ut sitt lov till honom med orden: *"Mitt hjärta jublar över Herren, jag kan bära huvudet högt. Jag kan skratta åt mina fiender i glädje över att du räddat mig. Ingen är helig som Herren, det finns ingen utom du, ingen klippa är fast som vår Gud."*(1 Sam 2: 1-2) När Hanna sjunger ut sitt lov, gör hon det med sin erfarenhet i bagaget. Gud kan skapa något nytt, han blundar inte för det som finns djupt inne i våra hjärtan. Gud kan åstadkomma det vi trodde var omöjligt.

Avslutning

Min bön är att du som inte tidigare vågat närma dig Gud, skulle få syn på att Jesus står med öppna armar. Han avvisar inte någon som söker sig till honom.

Hanna lär oss hur vi bäst närmar oss Gud. Det handlar alltid om ärlighet, uppriktighet och sanning: *"Gud, det här är mitt liv. Det här kommer jag med."* Det kan vara full glädje och tacksamhet men det kan också vara oro och tvivel. Det spelar ingen roll med vilken känsla du närmar dig Jesus Kristus, du kan vara helt övertygad om han kommer att möta dig där du är. Berättelsen om Hanna vittnar om Guds makt till förändring, en förändring som också är möjlig för dig och mig.